

Dnr 2016KS/0209 *Kommunstyrelsen 2016-09-21 § 171*

Yttrande över regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen – RUFS 2050

Kommunstyrelsens beslut

Yttrandet godkänns.

Beslutsnivå

Kommunstyrelsen

Ärendebeskrivning

Stockholms läns landsting har skickat ny utvecklingsplan, RUFS 2050, på remiss. I yttrandet framförs att Värmdö kommun tycker att strukturbild A bäst motsvarar den utveckling som anses önskvärd på lång sikt. Till bilden föreslås dock en regional stadskärna öster om Stockholm samt en tydlig markering av Östlig förbindelse läggas till. Skärgårdens utveckling föreslås förtydligas i RUFS genom att ange Hemmesta, Brunn, Stavnäs och Sandhamn som noder för ett omland med bebyggelse.

Handlingar i ärendet

Yttrande över regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen, RUFS 2010, SALS 2016-07-21

Yrkanden

Filip Joelsson (MP) yrkar bifall till ett förslag till yttrande från miljöpartiet (protokollsbilaga).

Marie Bladholm (M) yrkar bifall till det utsända förslaget till yttrande.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen bifaller det utsända förslaget till yttrande eller förslaget till yttrande från miljöpartiet och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt det utsända förslaget.

Reservationer och protokollsanteckningar

S-gruppen lämnar följande protokollsanteckning:

”Samrådshandlingen är gedigen och ambitiös. Strukturen med vision, mål och prioriterade åtgärder är tydlig och klok. Den har ett brett anslag som borgar för hållbar förankring över planens tidshorisont i en region som har, och kommer att ha, skiftande politiska förutsättningar.

Några saker vill vi Socialdemokrater ändå lyfta fram där vi tycker att målsättningar och innehåll bör förstärkas:

Målsättningen för bostadsbyggandet behöver höjas. Den angivna nivån ligger under behovet. Kommuner behöver hårdare krav i RUFS 2050 på ökat ansvar för bostadsbyggandet.

Målsättningen för ökad andel kollektivtrafikresenärer är för låg. Vi måste göra det mer attraktivt, tidseffektivt, enkelt och prisvärt att välja kollektivtrafik framför bil.

Trafikinфраstrukturen behöver en östlig förbindelse över Saltsjösnittet för att öka framkomligheten. Där bör kollektivtrafik prioriteras.

För Värmdös del är det dags att den spårbundna trafiken lyfts fram i RUFS 2050. Vi har spårreservat och rälsen var planerad redan i början på 1900-talet, samtida med Saltsjöbanan. Vi ser gärna en bredare kollektivtrafikutredning i den här planen.

Tydliggör vikten av jämlikhet och en region som håller ihop socialt. Förtydliga behovet av att minska klyftor och utjämna ojämlika förutsättningar inom länet, men även inom kommuner.

Utsläppsmålen behöver skärpas ytterligare, även om den övergripande riktningen är bra. Konsumtionssamhällets påverkan på utsläppen kan begränsas genom en mer sammanhållen kretslopps- och återbruksplanering.

Företagskluster och testbäddar är nödvändiga för att stärka innovationskraft. Den delen får gärna utvecklas. Men ännu viktigare är planering av arbetsplatsområden som gör att regionen håller ihop. I dag är stora arbetsplatsområden koncentrerade till city, norr- och söderort. Ostsektorn har inte varit lika framgångsrik och kan behöva ett mer strategiskt regionalt stöd i frågan.

Upphandlingskriterierna bör utvidgas till sociala kriterier och hållbarhet, inte bara innovation och klimatmässig hållbarhet.

Och sist, men inte minst, bör betydelsen av ett jämlikt lärande i regionen och inom kommuner betonas tydligare. Det är nödvändigt för att fler ska klara skolan, gymnasiet och högskolan och i förlängningen därigenom stärka vår tillväxt och konkurrenskraft. Planen bör därför sätta upp mål för hur utjämning av socioekonomiska faktorer ska användas.”

Filip Joelsson (MP) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Ej tjänstgörande ersättaren Mats Skoglund (V) lämnar följande ersättaryttrande:

”Vänsterpartiet anser att tillgängliga resurser måste satsas på väl utbyggd kollektivtrafik. Östlig förbindelse löser inte problemen med bilköer. Tvärtom fler bilar alstrar trafikproblem. I stället bör resurserna satsas på en tunnel för spårvagn eller buss. Dessutom kan en eller flera färjelinjer mellan sydost och nordost avlasta Saltsjö- Mälarsnittet. Behovet av transportarbete kan minska genom fler arbetsplatser i Värmdö och Nacka. Trafikens ”Maxtimme” bör också förlängas såväl i morgonrusningen som i eftermiddagsrusningen. Sammanfattningsvis vill vi understryka att vi inte klarar trafikproblemen med fler och större motorvägsprojekt.”

Sändlista

Stockholms läns landsting

Protokollsbilaga, miljöpartiets förslag till yttrande över RUFS:

”Värmdö kommun är positiv till att det görs en långsiktig regional plan till grund för ett gemensamt synsätt på regionens utveckling. För att nå full samsyn bör dock hela regionens förutsättningar speglas. Ostsektorns kraftfulla utveckling ges dock inte en belysning som svarar upp mot att det i sektorn kommer att bo upp emot 250 000 invånare år 2050.

Värmdö kommun anser att ostsektorn bör ses som en regional stadskärna och ges samma förutsättningar till långsiktig utveckling som övriga stadskärnor, etablerade väster om regioncentrum. En kraftigt utbyggd kollektivtrafik är nödvändig för att fler bostäder ska kunna tillskapas och för den fortsatta utvecklingen i mer perifera delar. Konsekvensbeskrivning knuten till RUFS 2050 pekar tydligt på att de beslut som är fattade idag kommer innebära en öka biltrafik i närtid. Den pekar även på att det är osäkert om de delmål som finns uppsatta kring minskad klimatpåverkan till 2030 ens är möjliga att uppnå. Om vi ska uppnå minskad klimatpåverkan och ökad kollektivtrafikandel i framtiden måste alla aktörer vara tydliga med att det är investeringar i kollektivtrafik vi prioriterar.

I Värmdö kommun står vi inför en stark utveckling, främst i våra tätorter Gustavsberg, Hemmesta och Brunn. Tillsammans med övriga delar av ostsektorn kan fler bostäder byggas i kollektivtrafiknära områden som kan bli attraktiva och hållbara nya stadsmiljöer. För att kunna tillvarata den stora utvecklingspotential ostsektorn har och för att bostäderna ska bli attraktiva behövs en kraftigt utbyggd kollektivtrafik.

Redovisningen av landsbygdens och skärgårdens betydelse och utvecklingspotential bör enligt Värmdö kommuns uppfattning tydliggöras i förslaget. Hemmesta, Brunn, Stavnäs och Sandhamn bör ses som noder för ett omland med bebyggelse. Här finns kollektivtrafik och service.

Värmdö kommun är positiv till det nya förhållningssätt till hållbar utveckling som presenteras i RUFS 2050 med människan i centrum, ekologin som sätter ramarna och ekonomin som utgör ett medel och en förutsättning för hållbar utveckling. Detta speglar vikten av att sociala aspekter ges en mera framträdande roll i planering och beslutsfattande då livsstils- och beteendefrågor bland regionens invånare är avgörande för hur hållbar regionen kan bli.

För att RUFS 2050 ska kunna läggas till grund för regionens utveckling krävs att det råder enighet om vissa nyckelfrågor samt att ställningstagandena för dem är tydliga.

Utmaningar

Värmdö kommun delar synen på framtida utmaningar som regionen står inför. Främst vikten av att fokusera på utmaning 5 — Att åtgärda kapacitetsbrister samtidigt som behoven fortsätter att växa.

För att kunna hantera den förväntade befolkningstillväxten och överbrygga redan rådande bostadsbrist krävs en samordnad satsning på byggande av bostäder och

infrastruktur.

Mål och delmål

Värmdö kommun är positiv till den förenklade målbild som lanseras i RUFS 2050. Tidshorisonerna för övergripande mål, delmål samt prioriterade åtgärder är logiska.

Prioriterade åtgärder

Värmdö kommun håller med om att den högst prioriterade åtgärden kommande tioårsperiod bör vara att knyta ihop regionen samt att bygga tätt, varierat och kollektivtrafik-nära.

Tematiska frågor

Värmdö kommun delar målsättningen att det inte ska finnas några klimatpåverkande utsläpp i regionen år 2050. All planering måste inriktas på att bygga klimatsmart utan påverkan på klimat och känsliga naturresurser.

Det är rätt att se bostadsförsörjningen som ett prioriterat tema för regionen. Mer utveckling av attraktiva tätare stadsmiljöer underlättar för medborgare att använda kollektivtrafik och cykel. Stockholms läns landsting bör som trafikhuvudman ta ansvar för utveckling och trimning av transportsystemen. Många av förslagen som tas upp i RUFS 2050 är bra, men Värmdö kommun saknar en beskrivning av vilka system som beräknas utgöra basen för regionens mobilitet 2050.

Enligt Värmdö kommun bör karta 5, Framtida regionalt cykelnät, ange stråk till skärgårdens replipunkter som utredningsstråk. På karta 6 föreslås att övrigt stomnät benämns busslinje.

Värmdö kommun delar slutsatsen i RUFS 2050 att stora delar av landsbygden och skärgården saknar utbyggt bredband och därför inte kan ta del av de e-tjänster som snabbt utvecklas. Dock saknas ett ställningstagande för en fibrering av hela regionen samt förslag till hur svårigheterna att nå landsbygd och skärgård kan lösas. I Värmdö kommun har till exempel TeliaSonera inlett försök med luftburen fiber för att snabbare kunna bygga ut fiber till områden med svagare kundunderlag.

Värmdö kommun delar i stort sett de synpunkter på och förslag till landsbygdens och skärgårdens utveckling som presenteras, men föreslår att behovet av extra stöd för att kunna realisera planer på bostäder för fastboende tydligare markeras.

Tätorter i Värmdö bör markeras som noder och Björkvik som replipunkt på karta 12.

RUFS system med gröna kilar är bra. Detta har lett till att grönområden i regionen inte ses isolerat utan som stråk och kilar mellan vilka det är viktigt att det finns möjligheter att ta sig för att säkerställa biologisk mångfald. Det är positivt att RUFS kompletterats med förslag till blåstruktur. Värmdö kommun föreslår att karta 13 kompletteras med förslag till blå kilar och blå värdekärnor.

Värmdö kommun föreslår vidare att RUFS 2050 tydligare anger vad som måste göras regionalt för att uppnå god status i länets vattenförekomster utöver att beakta

blåstrukturen i planering. Detta för att det är troligt att de insatser som kustkommuner som Värmdö planerar och gör för att säkerställa ett bra kustvatten till år 2027 inte räcker. Mycket av det modifierade vatten som når Värmdös skärgårdar är påverkat av utsläpp från kommuner i innerskärgården och runt Mälaren. Genom nya former av samverkan bör det vara möjligt att komplettera de lokala åtgärder som normalt görs inom vattenområdet.

Den rumsliga strukturen

Värmdö kommun anser att strukturbild A bättre motsvarar den rumsliga utveckling av Värmdö och kommunens omland som det planeras för. Kommunen föreslår att bild A kompletteras med en regional stadskärna öster om den centrala regionkärnan och att den länkas till övriga regionen.”